

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 19P/2/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113228308
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Macášková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2014:2113228308.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Danou Macáškovou, vo veci starostlivosti o maloletého: M. Y. O. Z., D.. X.X.XXXX, bytom u otca, dieťa rodičov: matky - F. O. V., D.. X.XX.XXXX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou - JUDr. L. S., vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Piešťany, a otca - M. Z., D.. XX.X.XXXX, N. M. XXX/X, H., o zverenie do náhradnej starostlivosti a o návrhu otca na zmenu výchovného prostredia, takto

rozhodol:

I. Maloletý M. Y. O. Z., D.. X.X.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

Matka je povinná s účinnosťou od 17.2.2014 prispievať na výživu maloletého M. Y. O. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

II. Konanie o zverenie maloletého M. Y. O. Z. do náhradnej starostlivosti sa zastavuje.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 13C/47/2003-184 zo dňa 12.4.2007 v spojení s uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 13C/47/2003-221 zo dňa 10.7.2009 v časti úpravy práv a povinností rodičov k maloletému M. Y. O. Z..

odôvodnenie:

V predmetnej veci tunajší súd uznesením č.k. PPOm/2/2013-10 zo dňa 23.10.2013, dočasne zveril maloletého M. Y. O. dočasne zveril maloletého M. Y. O. do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov starým rodičom maloletého M. a O. Z..

Súd takto rozhodol na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej prevencie, ktorý návrh odôvodnil tým, že dňa 22.10.2013 ich kontaktovalo Krízové stredisko, L. Podjavorinskej 36, Trnava s tým, že sa k nim dostavil otec maloletého M. Z., ktorý nechal maloletého v ich zariadení, žiadal o jeho umiestnenie z dôvodu, že údajne nezvláda starostlivosť o maloletého, nemôže a nechce sa o neho starať. Otec zanechal maloletého spolu s taškami s oblečením a pri odchode uviedol, že nemieni maloletého v zariadení ani navštevovať. Následne ich telefonicky kontaktovalo Krízové stredisko s tým, že sa k nim dostavil starý otec dieťaťa a domáha sa vydania svojho vnuka. Starý otec sa dostavil na ich oddelenie a uviedol, že on spolu s manželkou majú záujem zabezpečiť starostlivosť o maloletého a žiadajú o jeho okamžité

zverenie do ich náhradnej starostlivosti. Obaja sú schopní zabezpečiť dieťaťu riadnu starostlivosť. Ďalej navrhovateľ uviedol, že z dostupnej spisovej dokumentácie dieťaťa vyplýva, že maloletý bol po rozvode manželstva zverený do osobnej starostlivosti matky, podľa záznamov v septembri 2012 kontaktovala matka otca maloletého s tým, že nech si príde pre maloletého, nakoľko ona ho už nechce. Otec následne išiel pre maloletého do Talianska a odvtedy bol maloletý v jeho domácnosti.

Uznesením č.k. 19P/2/2014-1 zo dňa 3.1.2014 súd začal konanie o zverenie maloletého M. Y. O. do náhradnej starostlivosti.

Uznesením č.k. 19P/2/2014-4 zo dňa 7.1.2014 súd ustanovil matke maloletého opatrovníčku pre konanie z dôvodu zistenia, že sa zdržuje na neznámom mieste.

Na pojednávaní dňa 17.2.2014 otec žiadal zveriť maloletého M. Y. O. do svojej osobnej starostlivosti a matku žiadal zaviazat' platiť na výživu maloletého sumu vo výške zákonom stanoveného minimálneho výživného.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkov M. Z. a O. Z., oboznámením sa so Správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 5.2.2014, oboznámením sa s rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 13C/47/2003-184 zo dňa 12.4.2007, keď konal v neprítomnosti opatrovníčky matky v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a zistil nasledovný skutkový stav:

Otec uviedol, že žiada súd, aby zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazal platiť na jeho výživu sumou vo výške zákonom stanoveného minimálneho výživného, keď maloletý pochádza z jeho manželstva s jeho matkou, ktoré bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu v konaní 13C/47/2003, maloletý bol na čas po rozvode zverený matke a jemu bolo určené výživné. Ešte pred rozvodom manželstva v máji 2004 matka maloletého zobrala bez jeho vedomia, odišla s ním do Talianska, znemožňovala mu styk s maloletým, preto požiadal súd v Turíne o stretávanie s maloletým. Bolo mu umožnené stretávať sa s maloletým v pravidelných intervaloch, takto sa s ním stretával, bolo to od roku 2009 alebo 2010, dovtedy boli na neznámom mieste, pátral po nich. Chcel maloletého zveriť do svojej starostlivosti, matka mu ho odmietala dávať, povedala, že pokiaľ prestane trvať na tom, aby bol zverený do jeho starostlivosti, bude mu umožňovať s ním kontakt, preto sa prestal snažiť o zverenie maloletého do starostlivosti, maloletý zostal s matkou, stále sa sťahovali z miesta na miesto v Taliansku, mal obavu, že sa stane, že nebude zase vedieť ani kde sa nachádzajú. Maloletý býval v hrozných podmienkach, bola tam zima, špina, bývali v nejakom prenajatom starom dome, videl, že aj výchova je žiadna, predvolali si ho zo sociálneho oddelenia v Taliansku, aj zo školy, bolo mu povedané, že je problém so správaním maloletého a nedosahuje ani dobré vyučovacie výsledky, povedali mu, aby požiadal o zverenie maloletého do svojej starostlivosti. Matka sa to nejakým spôsobom dozvedela a utiekla aj s maloletým do Dominikánskej republiky. Toto sa stalo pred tromi rokmi. Od matky maloletého sa dozvedel, že sú v Dominikánskej republike, asi po roku odtiaľ odišla, maloletého tam nechala u cudzích ľudí, týmto ľuďom asi posielala peniaze a keď zistila, že už na to nemá, tak ho kontaktovala s tým, že by si maloletého zobral, s čím súhlasil, kúpil mu letenku, aby z Dominikánskej republiky priletel do Talianska za matkou a tam si ho bol zobrať. Bolo to začiatkom septembra 2012, maloletého prihlásil do školy, naučil sa rýchlo po slovensky. S maloletým býval u rodičov, staral som sa o neho, jeho správanie však nebolo normálne, stále vykrikoval, neposlúchal, bol naučený, že matka šla na diskotéku, zobrala ho so sebou keď robila v bare, on tam s ňou bol celý deň, bol naučený chodiť spať neskoro, ešte stále s týmto majú problémy. Psychicky to nevydržal, nič naňho neplatilo, jedine to, keď mu povedal, že keď nebude poslúchať, pôjde do Talianska, vtedy poslúchal. Zaviedol ho do krízového strediska, chcel dosiahnuť, nech ho vrátia niekam, ale si to rozmyslel, lebo vie, že v tom Taliansku by mu bolo zle. To, že ho zaviedol do krízového strediska sa dozvedeli jeho rodičia, hneď tam vyrazili, aby maloletého odtiaľ zobrali. Keď sa maloletý vrátil domov z krízového strediska určitú dobu poslúchal, spoločne s rodičmi sa o maloletého starajú, s maloletým sa učí, po dlhšom dohovaraní ho rešpektuje, chce sa o maloletého starať, majú spolu dobrý vzťah, maloletý má dobrý vzťah aj so starými rodičmi, pomáhajú mu v starostlivosti o maloletého keď je v práci, otec je stále doma, i keď mu pomáha vo firme, mama pracuje.

Maloletý je zdravý, sú s ním len bežné výdavky, navštevuje 5. ročník ZŠ, navštevuje futbalový krúžok s čím sú spojené výdavky 15,- eur štvrťročne, chodí hrať bedminton, kde sa platí 10,- eur štvrťročne, chodí do posilňovne s čím je výdavok asi 20,-eur mesačne.

Ďalej otec uviedol, že je zamestnaný, má taxislužbu, jeho čistý mesačný príjem sa rovná minimálnej mzde teda 350,-eur mesačne, okrem tohto príjmu nemá iný príjem, rodičom prispieva na domácnosť formou sporadických nákupov, skôr oni pomáhajú jemu, iné vyživovacie povinnosti nemá.

Svedok M. Z. uviedol, že je otcom otca maloletého. Vtedy, keď otec zaviedol maloletého do krízového centra mal otec - jeho syn veľké problémy, zomrela mu priateľkina matka, nedostal úver, malý ho neposlúchal, bol 8 rokov vychovávaný na úrovni zvieratá, ona sa o neho vôbec nestarala, nebola tam žiadna výchova, maloletý chodil s ňou do baru, kde robila, alebo zostával sám doma, teraz je vždy s niekým, otcovi s maloletým pomáhajú, všetci sa o maloletého starajú. S manželkou sa dozvedeli, že ho zaviedol do krízového centra, chcel, aby mu ho dali, nebolo to však jednoduché, mohlo to byť až na základe rozhodnutia súdu. Bol veľmi nahnevaný na syna, maloletý bol rád, keď prišiel domov, maloletý je rád, že môže spať v otcovej posteli a byť s ním, má ho rád, otec sa o maloletého stará, všetko mu kupuje, ony ho zase stravujú, u nich domácnosť tak funguje, že si všetci pomáhajú. Keď syn nie je doma, tak sa o maloletého starajú. Chce, aby bol maloletý zverený do starostlivosti otca.

Svedkyňa O. Z. uviedla, že je matkou otca maloletého, v októbri 2013, keď otec zaviedol maloletého do krízového centra bola v práci, manžel jej telefonoval čo sa stalo, myslí si, že to bolo preto, že malý ho neposlúchol, s maloletým bol problém, vie, že aj syn mal problémy, zomrela priateľkina mama, s ktorou boli v blízkom kontakte, potom ako maloletý prišiel všetci sa o neho starali, aj otec teda jej syn sa oňho staral, aj teraz sa všetci o maloletého starajú, čo sa týka učenia pomáha aj ona keďže je učiteľka, a s učením mu pomáha hlavne otec. Otec sa o maloletého stará, boli spolu na lyžovačke, v akvaparku, vodí ho na krúžky, otec maloletého vie dobre zvládnuť starostlivosť o maloletého.

Kolízna opatrovníčka uviedla, že doporučuje maloletého zveriť do osobnej starostlivosti otca a matke určiť primerané výživné.

Z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 13C/47/2003-184 zo dňa 12.4.2007 v spojení s uznesením Okresného súdu Trnava č. k. 13C/47/2003-221 zo dňa 10.7.2009, súd zistil, že manželstvo rodičov maloletého M.D. Y. O. bolo rozvedené, maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 2.000,- Sk mesačne. Zároveň bol upravený styk otca s maloletým M. Y. O..

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že maloletý v tom čase žil s matkou v Taliansku viac ako tri roky, otec ho v Taliansku navštevoval, matka sa o maloletého riadne starala, dieťa po takom dlhom období bolo zvyknuté na spôsob života v prostredí matky, otec prehlásil, že bude dieťa naďalej navštevovať, s týmto riešením súhlasil aj kolízny opatrovník.

Pri určení výživného súd vychádzal so zárobku matky 1.100,- eur mesačne a z daňového priznania otca za rok 2006, z ktorého bolo zrejmé, že tento mal príjmy 389.444,- Sk a výdavky 527.166,- Sk, čiže vykázal stratu. Rodičia iné vyživovacie povinnosti nemali. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.9.2007. (Uznesením č.k.13C/47/2003-221 zo dňa 10.7.2009 bola vykonaná oprava rozsudku len v časti tlmočného).

Zo Správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 5.2.2014 súd zistil, že maloletý M.D. Y. O. žije v domácnosti starých rodičov M. a O. Z. kde býva i otec maloletého, ide o 4-izbový rodinný dom s kuchynou a príslušenstvom, ktorý je vo vlastníctve starých rodičov. Maloletý má vlastnú izbu štandardne zariadenú, v čase návštevy bola hygiena prostredia na veľmi dobrej úrovni. Maloletý je žiakom 5 ročníka ZŠ, Nám. Slovenského uč. Továrištva 15, v Trnave, z posudku školy zo dňa 21.11.2013 vyplýva, že dochádzka dieťaťa je pravidelná, vyučovacie výsledky sú slabšie a sú určité problémy i v správaní dieťaťa. Do školy chodí ale slušne a čisto oblečený, má dobré hygienické a stravovacie návyky, pedagógmi neboli zistené známky zanedbávania alebo týrania dieťaťa. Zo správy detskej lekárnky

dieťaťa MUDr. Ľ. Ď. - poliklinika Trnava vyplýva, že otec dodržiava pokyny lekára a liečebný režim, s maloletým riadne navštevoval preventívne prehliadky, očkovania i vyšetrenia. Lekárkou nebolo zistené zanedbávanie dieťaťa zo strany rodiča.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 2,3 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (ods. 2). Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.(ods.3).

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Z citovaného zákonného ustanovenia § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine vyplýva, že súdne rozhodnutia možno zmeniť ak sa zmenia pomery.

V danej veci mal súd preukázané, že od poslednej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému M.D. Y. O. rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 12.4.2007 v súvislosti s rozvodom manželstva rodičov maloletého, došlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu tohto rozhodnutia.

V čase rozvodu žil maloletý s matkou v Taliansku, čo rešpektoval i otec maloletého, ktorý ho navštevoval, nemal výhrady k starostlivosti matky o maloletého. Následne sa však matka s dieťaťom neustále sťahovala, otec nemal možnosť s maloletým sa pravidelne stretávať, zistil, že maloletý býva v nevyhovujúcich podmienkach, chcel ho zveriť do svojej starostlivosti, čo však matka odmietala, odišla s maloletým do Dominikánskej republiky, asi po roku odtiaľ odišla do Talianska, maloletého nechala u cudzích ľudí v Dominikánskej republike. Keď nemala peniaze, aby mohla platiť za opateru maloletého, kontaktovala otca s tým, aby si maloletého zobral, začiatkom septembra 2012 si bol otec v Taliansku maloletého zobrať, odvtedy žil maloletý s otcom v domácnosti jeho rodičov, až do 22.10.2013 kedy otec odviezol maloletého do krízové strediska v Trnave s tým, že žiadal o jeho umiestnenie z dôvodu, že

údajne nezvláda starostlivosť o maloletého, nemôže a nechce sa o neho starať. Následne bol maloletý rozhodnutím zo dňa 23.10.2013 dočasne súdom zverený do náhradnej starostlivosti starým rodičom.

Vzhľadom na uvedené súd začal konanie o zverenie maloletého do náhradnej starostlivosti starých rodičov, v priebehu konania však otec na pojednávaní dňa 17.2.2014 žiadal zveriť maloletého do svojej starostlivosti, keď uviedol, že chce sa o maloletého starať, medzi ním a maloletým je dobrý vzťah, o maloletého sa v súčasnosti i stará, pomáhajú mu i rodičia, s maloletým sú výchovné problémy, keď jeho výchova nebola v minulosti žiadna. Svoje konanie, keď maloletého odviezol do krízového strediska odôvodnil tým, že psychicky to nevydržal, na maloletého nič neplatilo, jedine to, keď mu povedal, že keď nebude poslúchať, pôjde do Talianska, vtedy poslúchal. Zaviedol ho do krízového strediska, chcel dosiahnuť, nech ho vráti niekam, ale si to rozmyslel, lebo vie, že v Taliansku by mu bolo zle.

Z uvedeného vyplýva, že maloletý je od septembra 2012 v starostlivosti otca, podľa jeho vyjadrenia i vyjadrenia svedkov, matka o dieťa neprejavuje žiadny záujem, nachádza sa na neznámom mieste. V starostlivosti otca o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky, okrem konania otca, keď maloletého odviezol do krízového strediska s tým, že sa o neho starať nechce. Zo správania sa otca ešte v čase keď bol maloletý u matky (záujem o maloletého, snaha dosiahnuť zverenie maloletého do starostlivosti) ako i ďalšieho správania sa otca

- otec si bol maloletého od matky vyzdvihnúť v Taliansku

- starostlivosť otca o maloletého predtým a po tom ako sa vrátil z krízového strediska, čo mal súd preukázané výpoveďou svedkov

- vyjadrením otca pred súdom,

však mal súd preukázané, že otec má skutočný záujem o maloletého a chce zabezpečovať jeho riadnu výchovu a starostlivosť.

I keď konanie otca (odvedenie maloletého do krízového strediska s tým, že sa o maloletého nechce starať) nebolo správne, nie je ničím ospravedliteľné a svedčí o jeho nezvládnutí výchovy maloletého, súd je toho názoru, že toto konanie otca bolo iba nezvládnutím konkrétnej situácie, keď i z vykonaného dokazovania (výpoveď otca, výpoveď svedkov, správa zo školy) je zrejmé, že s maloletým sú výchovné problémy. Súd je toho názoru, že zverenie maloletého do starostlivosti otca je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, preto takto i rozhodol a konanie o zverení maloletého M. Y. O. do náhradnej starostlivosti starých rodičov zastavil.

Zároveň súd v súlade s citovaným ustanovením § 65 ods. 1 Zákona o rodine, uložil matke maloletého povinnosť prispievať na výživu maloletého minimálnou sumou zákonom stanoveného výživného, t.j. 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktorá je v súčasnosti od 1.7.2013 vo výške 27,13 eur (Zák. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime; Opatrenie Ministerstva práce, soc. vecí a rodiny č. 186/2013 Z.z. o úprave súm životného minima), keď súdu nie sú známe zárodkové a majetkové pomery matky, nakoľko sa zdržiava na neznámom mieste. Vyživovaciu povinnosť súd matke určil s účinnosťou od podania návrhu otca, t.j. 17.2.2014 s poukazom na ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku.

Zároveň súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, zmenil posledné rozhodnutie súdu o úprave práv a povinností k maloletému M.D. Y. O..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti:

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.